ELŐTERJESZTÉS

Szendehely Község Önkormányzat Képviselő-testülete
2024. év november 20. napi ülésére

Tárgy: 2025-2029.évi Stratégiai ellenőrzési terv jóváhagyása

Tisztelt Képviselő-testület!

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011 (XII. 31.) Korm. rendelet (továbbiakban Bkr.) 22. § (1) bekezdés b) pontja írja elő a belső ellenőrzési vezető részére a kockázatelemzéssel alátámasztott stratégiai és éves ellenőrzési tervek összeállítását, majd a költségvetési szerv vezetőjének, illetve helyi önkormányzatok esetén a képviselő-testület jóváhagyását követően a tervek végrehajtását, valamint azok megvalósításának nyomon követését.

A Bkr. 30. § (1a) bekezdése szerint az Áht. 3. § (3) bekezdésében meghatározott, az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozó költségvetési szervnél, társulásnál, valamint a térségi fejlesztési tanácsnál öt évente, a helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat képviselő-testületének alakuló ülését követő öt hónapon belül a belső ellenőrzési vezető stratégiai ellenőrzési tervet készít, amelyet a képviselő-testület az alakuló ülést követő év február 28-áig hagy jóvá. A belső ellenőrzési vezető által készített stratégiai ellenőrzési terv, összhangban a szervezet hosszú távú céljaival, meghatározza a belső ellenőrzésre vonatkozó stratégiai fejlesztéseket a következő öt évre az alábbi tartalommal:

a) a hosszú távú célkitűzéseket, stratégiai célokat;
b) a belső kontrollrendszer általános értékelését;
c) a kockázati tényezőket és értékelésüket;
d) a belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési és képzési tervet;
e) a szükséges erőforrások felmérését elsősorban a létszám, képzettség, tárgyi feltételek tekintetében;
f) az a) – c) pont alapján meghatározott ellenőrzési prioritásokat.

A stratégiai terv nem tartalmaz konkrét ellenőrzési programokat, hanem a belső ellenőrzés átfogó céljait, a folyamatok kockázatait és a belső ellenőrzés fejlesztésének irányát határozza meg.

A stratégiai ellenőrzési terv az előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a határozati javaslat elfogadására!

Szendehely, 2024. november 11.

Tisztelettel:

Altsach Ignác
polgármester

Határozati javaslat

Szendehely Község Önkormányzat Képviselő-testülete Bkr. 30. § (1a) bekezdése alapján jóváhagyja a 2025-2029. évi Stratégiai ellenőrzési tervet az előterjesztésben foglaltak szerint.

Határidő: folyamatos, illetve 2024. december 31.
Felelős: jegyző

SZENDEHELY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT 2025-2029. ÉVI STRATÉGIAI BELSŐ ELLENŐRZÉSI TERVE

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (továbbiakban Bkr.) 30. § (1a) bekezdése alapján a belső ellenőrzési vezető stratégiai ellenőrzési tervet készít, amely - összhangban a szervezet hosszú távú céljaival - meghatározza a belső ellenőrzésre vonatkozó stratégiai fejlesztéseket a következő öt évre, és az alábbiakat tartalmazza:

a) a hosszú távú célkitűzéseket, stratégiai célokat;
b) a belső kontrollrendszer általános értékelését;
c) a kockázati tényezőket és értékelésüket;
d) a belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési és képzési tervet;
e) a szükséges erőforrások felmérését elsősorban a létszám, képzettség, tárgyi feltételek tekintetében;
f) az a)-c) pont alapján meghatározott ellenőrzési prioritásokat és az ellenőrzési gyakoriságot.

A Bkr. 31. § (1) bekezdés alapján a belső ellenőrzési vezető - összhangban a stratégiai ellenőrzési tervvel - összeállítja a tárgyévet követő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet. Az éves ellenőrzési tervnek a stratégiai ellenőrzési tervben és a kockázatelemzés alapján felállított prioritásokon, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló erőforrásokon kell alapulnia. Az elvégzett kockázatelemzés során magas kockázatúnak minősített területekre az éves ellenőrzési terv készítése során kiemelt figyelmet kell fordítani, és a lehető legrövidebb időn belül ellenőrizni kell.

A belső ellenőrzési stratégiai terv nem konkrét ellenőrzési programokat tartalmaz, hanem a belső ellenőrzés átfogó céljaira, a folyamatok kockázataira és a belső ellenőrzés fejlesztésének irányára vonatkozó megállapításokat fogalmaz meg.

A hosszú távú célkitűzéseket, stratégiai célok

Szendehely Község Önkormányzat (továbbiakban Önkormányzat) alapvető célja, hogy biztosítsa a település működőképességét, a kötelező és az önként vállalt közfeladatainak ellátásához szükséges források megteremtésével.
Ezen cél teljesítése érdekében a Bkr. 29.-30.§ -a alapján, - összhangban az önkormányzat gazdasági programjával – az Önkormányzat, az általa alapított és irányított költségvetési szerveknek és a nemzetiségi önkormányzatoknak a stratégiai ellenőrzési terve az alábbiak szerint került meghatározásra:

Az önkormányzat hosszú távú célkitűzései:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény által meghatározott, kötelező feladatok hatékony, gazdaságos, eredményes ellátása.
- Az önként vállalt feladatok ellátásához megfelelő pénzügyi háttér megteremtése.
- Költséghatékonyabb feladatmegoldások keresése.
- Üzemeltetési feladatok színvonalas biztosítása.
- Szervezetek kulturális, sport tevékenységének támogatása.
- Szociális ellátórendszer fejlesztése.
- Önkormányzati költségvetés optimális tervezése, a végrehajtás szabályszerűsége.
- Bevételi lehetőségek feltárása, pályázati lehetőségek kihasználása.
- Kiadási előirányzatok optimális felhasználása.
- Eredményes vagyongazdálkodás.
- Optimális intézményrendszer kialakítása és működtetése.

Valamint:

- Belső kontrollrendszer megerősítése.
- Vezetői elszámoltatás növelése.
- Szabályozottság szervezet szintjén való összehangolása.
- Működési kockázatok csökkentése.

A belső ellenőrzés célkitűzései, stratégiai céljai:

A Bkr. 2. § b) pontja szerint a „belső ellenőrzés: független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, amelynek célja, hogy az ellenőrzött szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje, az ellenőrzött szervezet céljai elérése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, illetve fejleszti az ellenőrzött szervezet irányítási és belső kontrollrendszerének hatékonyságát;".

A belső ellenőrzés célja az önkormányzatok egészére kiterjedő egységes ellenőrzési rendszer keretében a folyamatos és rendszeres ellenőrzés alapjainak megteremtése és továbbfejlesztése, a környezeti változásokra különböző módon reagáló rendszerek vizsgálata, értékelése.

Belső ellenőrzési fókusz:

- a gazdálkodással kapcsolatos feladatok szabályszerűségének biztosítása a működőképesség és pénzügyi egyensúly megteremtése érdekében,
- vizsgálni és értékelni a pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszerek működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét,
- a pénzügyi egyensúlyi helyzetet befolyásoló döntésekkel kapcsolatos feltárt kockázati tényezők elemzése,
- a feladatok gazdaságos, hatékony és eredményes ellátásának megalapozása,
- vizsgálni a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megóvását és gyarapítását, valamint az elszámolások, beszámolók megbízhatóságát,
- az önkormányzat bevételei között jelentős állami támogatás igénylésének és elszámolásának szabályszerűségének biztosítása,
- a pénzügyi és számviteli rendszer szabályozottságának ellenőrzése, figyelemmel a jogszabályi változásokra,
- ajánlásokat, javaslatokat megfogalmazni a kockázati tényezők, hiányosságok megszüntetése, kiküszöbölése vagy csökkentése, valamint a szabálytalanságok megelőzése, illetve feltárása érdekében,
- szabályszerűségi, pénzügyi, rendszer-és teljesítmény ellenőrzések, valamint informatikai rendszerellenőrzések,
- belső kontrollrendszer működésének és hatékonyságának vizsgálata,
- a korábbi ellenőrzések által feltárt hiányosságok, javaslatok hasznosulásának kontrollja,
- magas kockázatú rendszerek, folyamatok ellenőrzése éves ciklusokban, illetve lehetőség szerint,
- közepes kockázatú rendszerek, folyamatok ellenőrzése 2 éves ciklusokban, illetve lehetőség szerint,
- alacsony kockázatú rendszerek, folyamatok ellenőrzése 3 éves ciklusokban, illetve lehetőség szerint.

A belső kontrollrendszer általános értékelése

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvényben (továbbiakban: Áht.) foglaltaknak megfelelően az államháztartási kontrollok célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása.
A **belső kontrollrendszer** a kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy megvalósuljanak a következő célok:

a) a működés és gazdálkodás során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan, eredményesen hajtsák végre,
b) az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék, és
c) megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és nem rendeltetésszerű használattól.

A Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezetének 2100 számú gyakorlati standardjának meghatározása szerint a belső ellenőrzési tevékenység rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, ill. fejleszti az ellenőrzött szervezet kockázatkezelési, kontroll és szervezetirányítási rendszerek, eljárások hatékonyságát és hozzájárul azok javításához.

A jogszabály által megkövetelt belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése a költségvetési szerv vezetőjének a feladata. A költségvetési szerv vezetője köteles a szervezet minden szintjén érvényesülő megfelelő

a) kontrollkörnyezetet,
b) integrált kockázatkezelési rendszert,
c) kontrolltevékenységeket,

d) információs és kommunikációs rendszert,
e) monitoring rendszert kialakítani.

A belső kontrollrendszer megfelelő kialakításával és működtetésével csökkenthető a kockázat, elkerülhetők a hibák.
A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek biztosítják, hogy

a) a költségvetési szerv valamennyi tevékenysége és célja összhangban legyen a szabályszerűséggel, szabályozottsággal, valamint a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség követelményeivel,
b) az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodásban ne kerüljön sor pazarlásra, visszaélésre, rendeltetésellenes felhasználásra,
c) megfelelő, pontos és naprakész információk álljanak rendelkezésre a költségvetési szerv működésével kapcsolatosan, és
d) a belső kontrollrendszer harmonizációjára és összehangolására vonatkozó jogszabályok végrehajtásra kerüljenek a módszertani útmutatók figyelembevételével.

A belső kontrollrendszer az önkormányzatoknál, valamint az önkormányzat által alapított, irányított költségvetési szerveknél részben kiépített.

A Belső kontrollrendszer az új jogszabályi előírásoknak megfelelően kialakításra került.

A belső kontrollrendszer, s ennek keretében az eljárások, szabályozások alkalmazása és fejlesztése folyamatos feladat.

A kockázati tényezők és értékelésük

A kockázati tényezők értékelése a "Kockázatelemzés" keretében történik. A kockázatelemzés minden évben elkészítésre, átértékelésre kerül, melynek során a főbb folyamatok, a kockázati tényezők és a hozzárendelhető ellenőrzési pontok meghatározásra kerülnek. A magas kockázatot mutató folyamatok a következő év(ek) éves ellenőrzési terveiben elsődlegesen szerepelnek, majd a közepes kockázatú folyamatok kerülnek figyelembe vételre. A következő években végrehajtásra kerülő külső ellenőrzések tapasztalatai alapján a folyamatok átértékelésre kerülnek, a megállapítások tükrében.

Az egyes rendszerek (folyamatok) kockázatelemzését a kockázati tényezők, és azok súlya alapján kell elvégezni. A Nemzetgazdasági Minisztérium ajánlása, valamint a Belső Ellenőrzési Kézikönyv (BEK) kockázatelemzési előírása alapján az önkormányzatnál olyan 12 tényező került meghatározásra, amely hatással van a rendszerek (folyamatok) működésére. A belsőellenőrzés a rendszerek, folyamatok kockázatelemzését e kockázati tényező figyelembevételével végzi, valamint a BEK-ben meghatározottak szerint.

1. Belső kontrollok értékelése
2. Változás / átszervezés
3. A rendszer komplexitása
4. Kölcsönhatás más rendszerekkel
5. Bevételszintek /költségszintek
6. Külső szervezetek/partnerek által gyakorolt befolyás
7. Legutóbbi ellenőrzés óta eltelt idő
8. Vezetőség aggályai
9. Pénzügyi szabálytalanságok valószínűsége
10. Szabályozottság és szabályosság
11. Munkatársak képzettsége és tapasztalata
12. Erőforrások rendelkezésre állása

A belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési és képzési terv

Az ellenőrzés célja a jogszabályokban, szabályzatokban előírtaknak magasabb szinten történő megfelelése. Ennek megfelelően a fejlesztés célja, hogy a belső ellenőr képzettsége és szakmai gyakorlata kielégítse az ellenőrzési tevékenységgel szemben támasztott szakmai követelményeket. Az ellenőrrel szemben elvárás a továbbképzésen való részvétel, a folyamatos felkészülés. A belső ellenőrzési jelentések átfogó felmérő-elemző munkára épülő értékelése és javaslattétele magas színvonalú szakmai munkát igényel, melynek érdekében törekedni kell az ellenőrzések minél tökéletesebb lebonyolítására, egységes eljárások alkalmazására. Az ellenőrzési tevékenység

megvalósítása során érvényesülniük kell az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatóknak.
A BEK használatának célja, hogy a mindennapi munka során egységes eljárásrend és iratminták alkalmazásával kerüljön a tevékenység végzésre. A BEK tartalmáról a Bkr. rendelkezik, valamint előírja, hogy a kézikönyvet rendszeresen felül kell vizsgálni és a szükséges módosításokat (pl. jogszabályi, módszertani útmutató változás) elvégezni. Ugyancsak a Bkr. rendelkezik a belső ellenőrökre vonatkozó általános és szakmai követelményekről is. A költségvetési szervnél belső ellenőrzési tevékenységet az államháztartásért felelős miniszter engedélyével rendelkező személy végezhet. A tevékenység ellátásához szükséges szakmai feltételek a 28/2011. (VIII.3.) NGM rendelet 1/A.§ bekezdésében kerültek meghatározásra.

A belső ellenőrzési vezető megfelel a szakmai feltételeknek, rendelkezik a szükséges pénzügyi, gazdálkodási területen szerzett szakmai gyakorlattal és képzettséggel, ennek megfelelően regisztrációs számmal nyilvántartásba vett engedéllyel. A belső ellenőr a kötelező szakirányú képzettségként üzemgazdász oklevéllel, valamint vállalkozási és államháztartási szakon mérlegképes könyvelői végzettséggel rendelkezik. A belső ellenőrök kötelesek a már megszerzett ismereteiket naprakészen tartani, fejleszteni és ennek érdekében kétévente kötelesek szakmai továbbképzésen részt venni és vizsgát tenni. A vizsgákat a NAV Képzési, Egészségügyi és Kulturális Intézete szervezi. A költségvetési szervnél belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről, valamint a költségvetési szervek vezetőinek és gazdasági vezetőinek belső kontrollrendszer témájú továbbképzéséről szóló 28/2011. (VIII. 3.) NGM rendeletben foglaltak szerint a belső ellenőrnek első alkalommal a tevékenység végzésére jogosító engedély kiadását követő évben vizsgával záruló „ÁBPE-továbbképzés I." elnevezésű képzést kell teljesítenie, ezt követően kétévente „ÁBPE-továbbképzés II" képzésen kell részt vennie. Ezen előírásoknak a belső ellenőr megfelel.

A szükséges erőforrások felmérését elsősorban a létszám, képzettség, tárgyi feltételek

A belső ellenőri létszám: 1 fő külsős, megbízási szerződéses ellenőr, mely létszámot az ellenőrizendő folyamatok számának, gyakoriságának meghatározásánál figyelembe szükséges venni. A bizonyosságot adó tevékenységek során a következő ellenőrzési típusokat különböztetjük meg: - szabályszerűségi ellenőrzés (tevékenység megfelelően szabályozott-e) - pénzügyi ellenőrzés (pénzügyi elszámolások, számviteli nyilvántartások ell.) - rendszerellenőrzés (egy rendszer működésének átfogó vizsgálata) - teljesítmény-ellenőrzés (egy tevékenység területén a forrásfelhasználás gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen valósul-e meg) - informatikai ellenőrzés (inf. rendszerek megfelelősége, biztonsága) Az öt ellenőrzési típus közül az informatikai ellenőrzés speciális szakértelmet igénylő ellenőrzés típus, melyhez kapcsolódóan továbbképzési előírási kötelezettsége nincs a belső ellenőrnek, ezért ilyen irányú ellenőrzés végzése esetén szükségessé válhat szakértő bevonása is. Külső szakértő bevonása akkor lehetséges, ha a meglévő belső ellenőrzési erőforrások nem elegendőek az elvégzendő feladatok mennyiségéhez és azok jellegéhez képest. A belső ellenőri képzettséggel kapcsolatos információk az előző pontban szerepelnek. A belső ellenőr rendelkezik a tevékenység ellátásához szükséges képzettséggel és rendelkezik az Áht. 70.§ (4)-(5) bekezdésben előírt engedéllyel. A munkavégzés tárgyi feltételei a belső ellenőrzés ellátásához megfelelőek (a külsős ellenőr biztosítja). Az ellenőrzések során az adatbekérés útján történő ellenőrzés előtérbe kerül, minimálisra csökkentve ezzel a helyszíni ellenőrzés szükségességét, idejét.

Az ellenőrzési prioritások és az ellenőrzési gyakoriság

Alapvető követelmény a valóságos helyzet feltárására irányuló törekvés, a tárgyszerűség, az objektivitás és a tényállás hű visszatükrözése.

Törekedni kell, hogy

a) az ellenőrzési kötelezettségek, jogosultságok - törvény szerinti - teljesítésére (rendszeres, ill. éves ellenőrzési kötelezettségek)
b) a felső vezetés ellenőrzési igényeinek, javaslatainak kielégítésére,
c) az ellenőrzéssel lefedett területek növelésére,
d) az ellenőrzött területek részfolyamatainak ellenőrzésére,
e) az időszerű ellenőrzési témák vizsgálatára (a környezeti változások figyelembe vételével),
f) az európai uniós, továbbá a hazai pályázati források bevonásával, felhasználásával megvalósuló beruházások ellenőrzésére.

A bizonyosságot adó tevékenység mellett kiemelt figyelmet kell fordítani a tanácsadási tevékenységre is. A bizonyosságot adót ellenőrzési jelentésekben a megállapítások mellet fontos a javító szándékú ajánlások, tanácsok

megfogalmazása is. A vezetői igény alapján a tanácsadói tevékenység területe, a belső kontroll rendszerek javítása, tovább fejlesztése érdekében, a belső szabályzatok tartalmát, szerkezetét illetően javaslatok megfogalmazása.

A 2025-2029. évek közötti időszakban ellenőrzési prioritásokat jelent:

- Az önkormányzatok és intézmények működéseiknek és gazdálkodásaiknak folyamatos ellenőrzése, annak érdekében, hogy a vizsgálatok hozzájáruljanak az önkormányzatok, és az intézmények részére előírt feladatellátás hatékonyságának növeléséhez.
- A normatíva igénylés és eljárás rendjének felülvizsgálata, a normatíva felhasználás, elszámolás rendjének revíziója.
- Közbeszerzési eljárások ellenőrzése.
- Legalább 2 évente a pénzügyi és számviteli rendszer szabályozottságának ellenőrzése.
- Az Önkormányzat által céljelleggel adott támogatások ellenőrzése évente.

Az ellenőrzések gyakorisága

A stratégiai céloknál megfogalmazott gyakoriságoknak megfelelően, a kockázati térkép elemzése alapján (magas, közepes, alacsony kockázat).

Szendehely, 2024. október 31.

Készítette:

Papp Katalin
belső ellenőrzési vezető